ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.8.2020 г.
COM(2020) 467 final

2020/0220 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Словения с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по- специално на работното място.

На 7 август 2020 г. Словения поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE. В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира със словенските власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани разходи, пряко свързани с въведените в отговор на пандемията от COVID-19 схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки. По-специално, увеличените разходи обхващат:

(1) схема за компенсиране на заплатите на наетите лица, които не са работили (или са чакали работа) поради временна невъзможност на работодателите да осигурят работа поради свързани с дейността причини. По схемата се изплаща компенсация в размер до 80 % от средната заплата на наетите лица през последните три месеца, но не по-малко от минималната работна заплата в Словения; от своя страна работодателите трябва да задържат наетите лица, докато участват в схемата. Първоначално схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г. Впоследствие тя бе подновена от 1 юни 2020 г. до 31 август 2020 г., като се планира допълнителното ѝ удължаване до края на септември 2020 г.;

(2) освобождаване на наетите лица, ползващи се от схемата за компенсиране на заплатите, от плащането на социалноосигурителни вноски. Тази схема също бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.;

(3) схема за работа на намалено работно време, която позволява на работодателите временно да въведат непълно работно време, без да се намалява заплатата на наетите лица. Работодателите получават фиксирана субсидия за неотработените часове, като в замяна трябва да задържат наетите лица за периода на участие в схемата плюс още един месец. Схемата е в сила от 1 юни 2020 г. до 31 декември 2020 г.;

(4) схема за субсидиране на плащаните от задържаните на работа наети лица вноски за пенсия за инвалидност или за старост (в т.ч. вноските за професионално пенсионно осигуряване). Мярката е придружена от задължение за работодателя да изплаща месечна кризисна помощ от 200 евро на работещите наети лица с възнаграждение по-ниско от трикратния размер на минималната работна заплата. Властите поискаха подкрепа само за тези разходи, свързани с наетите лица, които непрекъснато са упражнявали трудова

дейност до последния период преди отправяне на искането, за който има налични данни. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.;

(5) мярка за финансиране на социалноосигурителните вноски на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители. Мярката обхваща всички социалноосигурителни вноски на лицата, които са били осигурени, но по време на епидемията не са могли да упражняват дейността си — изцяло или частично. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.;

(6) подпомагане, с 350 евро през март и 700 евро през април и май, на основните доходи на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители, които са били осигурени, но по време на епидемията не са могли да упражняват дейността си — изцяло или частично. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.

Словения предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Словения по силата на Регламента за SURE да се предостави финансова помощ в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничава рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

2020/0220 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Словения с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 година за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19[1], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) На 7 август 2020 г. Словения поиска финансова помощ от Съюза, с която да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и в частност — на социално-икономическите му последици за работниците и служителите.

(2) Избухването на COVID-19 и предприетите от Словения извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и здравните последици от този феномен се очаква да се отразят изключително сериозно на публичните финанси. Според прогнозата на Комисията за Словения от пролетта на 2020 г., към края на 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет се очаква да достигне 7,2 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а консолидираният държавен дълг — 83,7 % от БВП. Според междинната прогноза на Комисията за Словения от лятото на 2020 г., през 2020 г. БВП се очаква да намалее със 7,0 %.

(3) Избухването на COVID-19 блокира значителна част от словенската работна сила. Това доведе до внезапно и съществено увеличение на публичните разходи в Словения, свързани с описаните в съображения 4—9 схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки.

(4) С посочените в искането на Словения от 7 август 2020 г. закон за временна мярка за частично възстановяване на компенсацията на заплатите[2] и закон за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката[3] се въведе схема за компенсиране на заплатите на наетите лица, които не са работили (или са чакали работа) поради временна невъзможност на работодателите да осигурят

[1] ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр.1.
[2] (ZIUPPP), Държавен вестник № 36/20.
[3] (ZIUZEOP), Държавен вестник № 49/20.

работа поради свързани с дейността причини. По схемата се изплаща компенсация в размер до 80 % от средната заплата на наетите лица през последните три месеца, но не по-малко от минималната работна заплата в Словения; от своя страна работодателите трябва да задържат наетите лица, докато участват в схемата. Първоначално схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г. По силата на закона за определяне на интервенционни мерки за ограничаване и преодоляване на последиците от епидемията от COVID-19[4] схемата бе подновена от 1 юни 2020 г. до 31 август 2020 г., като се планира допълнителното ѝ удължаване до края на септември 2020 г.

(5) Наетите лица, ползващи се от схемата за компенсиране на заплатите, бяха освободени от плащането на социалноосигурителни вноски. Тази схема също бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.

(6) Бе създадена схема за работа на намалено работно време, която позволява на работодателите временно да въведат непълно работно време, без да се намалява заплатата на наетите лица. Работодателите получават фиксирана субсидия за неотработените часове, като в замяна трябва да задържат наетите лица за периода на участие в схемата плюс още един месец. Схемата е в сила от 1 юни 2020 г. до 31 декември 2020 г.

(7) Властите въведоха схема за субсидиране на плащаните от задържаните на работа наети лица вноски за пенсия за инвалидност или за старост (в т.ч. вноските за професионално пенсионно осигуряване). Мярката е придружена от задължение за работодателя да изплаща месечна кризисна помощ от 200 евро на работещите наети лица с възнаграждение по-ниско от трикратния размер на минималната работна заплата. Властите поискаха подкрепа само за тези разходи, свързани с наетите лица, които непрекъснато са упражнявали трудова дейност до последния период преди отправяне на искането, за който има налични данни. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.

(8) Бе въведена мярка за финансиране на социалноосигурителните вноски на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители. Мярката обхваща всички социалноосигурителни вноски на лицата, които са били осигурени, но по време на епидемията не са могли да упражняват дейността си — изцяло или частично. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.

(9) Накрая, с 350 евро през март и 700 евро през април и май бяха подпомогнати основните доходи на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители, които са били осигурени, но по време на епидемията не са могли да упражняват дейността си — изцяло или частично. Схемата бе в сила от 13 март 2020 г. до 31 май 2020 г.

(10) Словения удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Словения предостави на Комисията убедителни доказателства, че, считано от 1 февруари 2020 г., нейните извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 1 203 670 000 евро в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като новите мерки обхващат значителна част от предприятията

[4] (Закон за инервенционните мерки), Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE), приет на 30.5.2020 г., Държавен вестник № 80/20.

и работната сила в Словения. Словения възнамерява да финансира със средства на Съюза 90 000 000 евро от увеличения размер на разходите.

(11) В изпълнение на член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира със Словения и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 7 август 2020 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки.

(12) Поради това на Словения следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19.

(13) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните производства за нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити в частност по силата на членове 107 и 108 от ДФЕС. То не обезсилва посоченото в член 108 изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.

(14) Словения следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени.

(15) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Словения, както и на исканията за финансова помощ по силата на Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Словения удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672.

Член 2

1. Съюзът отпуска на Словения заем с максимален размер 1 113 670 000 евро. Неговият максимален среден срок до падежа е 15 години.

2. Периодът на усвояване на предоставената по силата на настоящото решение финансова помощ е 18 месеца, считано от датата на влизането му в сила.

3. Комисията предоставя на Словения финансовата помощ от Съюза чрез максимум осем транша. Всеки транш може да се изплаща на една или няколко вноски. Срокът до падежа на вноските по първия транш може да бъде по-дълъг от максималния срок до падежа, посочен в параграф 1. В такъв случай срокът до падежа на останалите вноски се фиксира така, че след изплащането на всички траншове да е бил спазен посоченият в параграф 1 максимален среден срок до падежа.

4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

5. Словения поема разходите по посоченото в член 4 от Регламент (ЕС) 2020/672 финансиране от Съюза за всеки транш, а също така и евентуалните такси и направени от Съюза разходи във връзка с това финансиране.

6. Комисията определя размера и датата на отпускане на траншовете, както и размера на вноските.

Член 3

Словения може да финансира следните мерки:

(1) схема за компенсиране на заплатите — както е предвидено в членове 7 и 8 от закона за временна мярка за частично възстановяване на компенсацията на заплатите, в членове 21—32 от изменения закон за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката, както и в членове 24—34 от закона за определяне на интервенционни мерки за ограничаване и преодоляване на последиците от епидемията от COVID-19;

(2) освобождаване на наетите лица, ползващи се от схемата за компенсиране на заплатите, от плащането на социалноосигурителни вноски — както е предвидено в членове 21—32 от закона за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката;

(3) схема за работа на намалено работно време, с която се субсидира временната заетост на непълно работно време — както е предвидено в членове 11—23 от закона за определяне на интервенционни мерки за ограничаване и преодоляване на последиците от епидемията от COVID-19;

(4) плащане на вноските на наетите лица за пенсия за инвалидност или за старост, както и на месечна кризисна помощ — за частта от разходите на дружествата, въвели намалено работно време или принудителен отпуск, или в които работниците или служителите са били постоянно наети на работа — както е предвидено в член 33 от закона за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката;

(5) финансиране на социалноосигурителните вноски на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители — както е предвидено в член 38 от закона за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката;

(6) подпомагане на основните доходи на самостоятелно заетите лица, земеделските стопани и църковните служители — както е предвидено в член 34 от закона за определяне на интервенционни мерки за овладяване на епидемията от COVID-19 и ограничаване на нейните последици за гражданите и икономиката.

Член 4

Словения уведомява Комисията до [*ДАТА: 6 месеца след датата на публикуване на настоящото решение*] за изпълнението на планираните публични разходи и продължава да я уведомява за това на всеки 6 месеца, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Република Словения.

Член 6

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател